

Det forudsættes som noget jævnlige forekomme, at undersøgelseskommissionen har flere medlemmer. Herved sikres, at forholdene bliver belyst så alsidigt og nuanceret som muligt. Hvis undersøgelseskommissionen anmodes om at foretage retlige vurderinger, skal den bestå af mindst 3 medlemmer, jf. stk. 5.

Hvis undersøgelseskommissionen undtagelsesvis alene skal bestå af ét medlem, bestemmes det i *stk. 2*, at det pågældende medlem skal have juridisk kandidateksamen. Dette hænger sammen med, at undersøgelseskommissionerne skal beskæftige sig med opgaver af retlig karakter, jf. nærmere bemærkningerne til § 4.

Den pågældende jurist kan være dommer. Det forudsættes i så fald, at den pågældende er byretsdommer eller eventuelt landsdommer, jf. kapitel 2, afsnit 3.3.3. Den pågældende kan også være advokat, universitetsjurist eller en anden jurist, der har de nødvendige kvalifikationer.

I vurderingen af, hvem der bør udpeges til at forestå undersøgelsen ved en undersøgelseskommission, bør der ikke alene lægges vægt på, hvilke kvalifikationer (erfaring og viden) undersøgeren efter karakteren af den pågældende opgave skal opfylde. Det bør også i lyset af de betænkeligheder, der kan være forbundet med at lade dommere foretage undersøgelser, jf. herom kapitel 2, afsnit 3.1., og de almindelige bemærkninger ovenfor, nøje overvejes, om der er et væsentligt behov for, at netop en dommer skal forestå undersøgelsen.

Hvis overvejelserne munder ud i, at det bør være en dommer, der skal forestå undersøgelsen, forudsættes det, at justitsministeren – som hidtil – anmoder den relevante retspræsident om at komme med en indstilling om, hvilken dommer der bør udpeges til at forestå undersøgelsen.

Til stk. 3 og 4

Bestemmelserne i stk. 3 og 4 tager sigte på den situation, hvor undersøgelseskommissionen skal bestå af flere medlemmer.

Som anført ovenfor skal undersøgelseskommissionerne beskæftige sig med opgaver af retlig karakter. Det er derfor mest hensigtsmæssigt, at undersøgelseskommissionens formand, der i øvrigt bl.a. skal lede kommissionens møder, jf. § 5, stk. 2, er en jurist – eller dommer i de tilfælde, hvor en dommer er medlem af kommissionen, jf. herom bemærkningerne til stk. 1 og 2.

I overensstemmelse hermed fastsættes det i *stk. 3, 1. pkt.*, at formanden for undersøgelseskommissionen skal være jurist. Hvis et af kommissionens med-

lemmer er dommer, skal den pågældende dommer være formand for kommissionen. Det gælder, uanset om andre jurister også er medlemmer af kommissionen, jf. *stk. 4*.

Der kan være behov for, at undersøgelseskommissionen omfatter andre personer end jurister, jf. kapitel 2, afsnit 3.5.2.1.

I *stk. 3, 2. pkt.*, fastsættes det derfor, at personer, der har anden relevant uddannelse end juridisk kandidateksamen, kan være medlemmer af undersøgelseskommissionen. Det kan f.eks. være økonomer, politologer, læger, ingeniører eller andre med særlig uddannelse eller praktisk erfaring inden for det område, der er tale om at undersøge.

Til stk. 5

I bestemmelsen fastsættes det, at en undersøgelseskommission skal bestå af mindst 3 medlemmer, hvis kommissionen anmodes om at foretage retlige vurderinger af de berørte embedsmænds adfærd, jf. § 4, stk. 4.

Hvis en dommer deltager i undersøgelsen, forudsættes det, at de øvrige medlemmer i almindelighed ikke er dommere, men har andre relevante kvalifikationer. De kan have juridisk kandidateksamen, men forudsættes jævnlige at have anden relevant uddannelse og erfaring.

Kravet om, at undersøgelseskommissionen i disse tilfælde skal sammensættes bredt, skal sikre, at de retlige spørgsmål, som sagen rejser, bliver belyst så alsidigt og nuanceret som muligt.

Til § 3

I bestemmelsen fastsættes det, at undersøgelseskommissionens medlemmer m.v. skal være uvildige og uafhængige af de myndigheder, personer m.v., hvis forhold undersøges.

Bestemmelsen har til formål at sikre, at der ikke foreligger omstændigheder, der er egnede til at rejse tvivl om de nævnte personers fuldstændige upartiskhed.

Bestemmelsen skal fortolkes i overensstemmelse med retsplejelovens § 61, hvorefter ingen må handle som dommer, hvis der foreligger omstændigheder, som er egnede til at rejse tvivl om den pågældendes fuldstændige upartiskhed.

Det påhviler justitsministeren ved udpegning af kommissionsmedlemmer m.v. at sikre, at habilitetskravene er opfyldt.